Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч. 53. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го БЕРЕЗНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 20, 1985 No. 53. VOL. XCI

Чотири Союзові Округи відбудуть свої Річні збори

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що в неділю, 24-го і понеділок, 25-го березня ц.р. чотири Союзові Округи матимуть свої Річні збори.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ютика-Сиракюзи буде мати свої збори в неділю, 24-го березня, в залі Українського Народного Дому, при 1317 Вест Фаєтт вулиці, в Сиракюзах. Початок нарад назначено на годину 2-гу по полудні. Округу очолює Іван Чопко, а почесним головою є Володимир Запарашок, почесний член Головного Уряду. Екзекутивний Комітет під час нарад буде репрезентувати д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу.

Також в неділю, 24-го березня, відбудуться Річні збори Округи Твердого Вугілля Шамокін, колиски „Батька-Союзу". Збори відбудуться в залі української католицької церкви св. Михаїла, при Вест Оклен і 2-ій вулиці у Фраквіллі, Па. Початок нарад назначено на 2-гу годину по полудні. Округу очолює Тимко Бутрей, а Екзекутивний Комітет під час нарад буде репрезентувати Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу.

Рівнож в неділю, 24-го березня, буде мати Річні збори Округа Рочестерська, яку очолює головний радний Володимир Гавриляк, а Константин Шевчук є почесним головою. Збори відбудуться о годині 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф авеню, в Рочестері. Екзекутивний Комітет під час нарад буде заступати Степан Гавриш, головний організатор УНСоюзу.

Округа Монтреальська, Канада, яку очолює головна радна Текля Мороз, буде мати Річні збори в понеділок, 25-го березня. Збори відбудуться о годині 6:30 вечером у Пластовій Домівці в Монтреалі, при 3355 Дандуранд вулиці. Головний Уряд УНСоюзу під час нарад будуть заступати сен. Павло Юзик, головний директор для Канади, С. Гавриш, головний організатор, і Текля Мороз, головна радна.

Під час нарад в поодиноких Округах, в першу чергу будуть звіти уступаючих членів Управ та Контрольних комісій, дискусія над звітами, а відтак вибір керівних органів на біжучий рік. До участи в нарадах є запрошені відділові урядовці та конвенційні делегати останньої Конвенції. Представники Головного Уряду під час нарад будуть інформувати присутніх про всі ділянки з проведеної праці цілости Союзу в минулому році, а при тому поділяться інформаціями про важніші пляни праці Союзу в біжучому році. Важливою справою до вирішення під час нарад буде схвалення організаційного пляну праці в передконвенційному році, в якому заплянувано придбати 4,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000 долярів.

Новообрані члени Окружних Управ будуть радити над тим, як влаштувати традиційні Союзові Дні чи інші подібні імпрези для популяризації УНСоюзу.

РОЗПОЧАЛАСЬ ПЕРЕВІРКА МАЙНА, ДІЛОВОДСТВА І ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СТАНУ УНС

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Від понеділка, 18-го до п'ятниці, 22-го березня, тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та його видавництва, відбувається річна контроля майна, діловодства і організаційного стану УНС, цієї найбільшої і найстаршої української братської установи, якій сповнилося 90 років існування. Перевірку, яка включає рекордовий, фінансовий і організаційний департаменти та видавництво „Свободу" і Союзівку, переводять члени Головної Контрольної Комісії в особах: адв. Нестор Олесницький, інж. Анатолій Дорошенко, мгр Іван Геврик, проф. д-р Богдан Гнатюк і о. митрат Степан Біляк.

Головна Контрольна Комісія. Сидять (зліва): А. Дорошенко, Н. Олесницький, І. Геврик, Б. Гнатюк, о. мит. С. Біляк.

Про вислід перевірки Контрольна Комісія звітуватиме на річних нарадах Головного Уряду в травні цього року, а загальні ствердження та заклик Комісії буде опублікований у виданнях УНС, „Свободі" і „Українському Тижневику".

ЗСА І КАНАДА ЗАДОВОЛЕНІ ЗУСТРІЧЧЮ НА ВЕРШИНАХ

Квебек Сіті, Канада. Зустріч президента Рональда Регена з прем'єр-міністром Канади і головою прогресивно-консервативної партії Браєном Малруні в кінці минулого тижня, яка завершилась підписанням деяких договорів, наприклад, про спільні заходи для поборення кислотного дощу, встановлення і розбудови модерної оборонної системи, затіснення економічної й іншої співпраці, викликала задоволення обидвох сторін такою зустріччю, яка, як заявили речники обидвох урядів, дає підстави до поглиблення дружніх відносин Вашінгтону з Оттавою.

Президент Р. Реген, розмовляючи з кореспондентами заявив, що його зустріч з Б. Малруні показала, що „ми можемо рости економічно і політично й тим самим внести наш вклад у справу безпеки і миру".

В кінцевій фазі переговорів Р. Регена з Б. Малруні у цитаделі з XIX століття, яка була побудована для оборони Квебеку, обидва підписали окремий договір про змодернізування сигнальної оборонної системи на суму понад п'ять більйонів долярів. Побудовані нові 31 радарні станції і станції скорого передавання пересторогі, слідкуватимуть за рухами совєтських бомбовиків і стратегічних міжконтинентальних ракет, що матиме велике значення для оборони З'єдинених Стейтів Америки і Канади. При тому обидва співрозмовці погодилися, що Канада братиме участь у восьми більйоновому проєкті побудови і запущенні спеціяльної людьми обслуговуваної міжпростірної станції, над проєктом якої вже працюють американські спеціялісти.

Канадський прем'єр також дуже задоволений зустріччю з Р. Регеном, яка не тільки принесе багато практичних користей для Канади, але піднесе в очах світу Канаду, як країну, яка змагає до безпеки і миру та поліпшення добробуту своїх громадян.

Запитаний кореспондентами, чи він, Б. Малруні, схвалює евентуальну зустріч президента Р. Регена з новим совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим, голова канадського уряду заявив, що зустрічі все приносять позитивні висліди. „Я сам з ним зустрічався після похоронів Константина Черненка, чому тоді Р. Реген не може зустрінутись, тим більше, що від поведінки обидвох надпотуг залежить доля світу". Президент ЗСА додав, повторяючи свої раніші слова, що він готовий будь-коли зустрінутись з генеральним секретарем ЦК КПСС, якщо така зустріч принесе якусь користь для справи миру.

Совєтський Союз обвинувачує ЗСА

Женева. — Хоч американсько-совєтські переговори тривають лише другий тиждень і серйозних дискусій ще не було, однак Совєтський Союз уже обвинуватив ЗСА в порушенні умов переговорів.

Керівник совєтської делегації Віктор Карпов сказав у телевізійному інтерв'ю, яке передавали в Совєтському Союзі що „американці, здається, не готові серйозно обговорювати питання про заборону космічної зброї, хоч це питання було включено в повістку дня переговорів".

„Деякі заяви вашінгтонських діячів не можуть викликати нічого, крім занепокоєння. В цих заявах видно бажання переглянути договір про предмет і мету переговорів", — сказав Карпов. Відомо, що під час дискусій 7-го і 8-го січня державний секретар Джордж Шулц і міністер закордонних справ СССР Андрей Громико погодилися обговорити „комплекс питань".

Політичні оглядачі задають питання: було інтерв'ю Карпова записане після початку переговорів чи ще до того, як вони почалися? Якщо після початку, то Карпов порушив тим самим зобов'язання „поважати конфіденціяльність переговорів", про що договорилися обидві сторони на першій же зустрічі в Женеві у вівторок, 12-го березня. Якщо інтерв'ю було записано до початку переговорів, значить Карпов і вся совєтська делегація приїхали в Женеву, готуючись не до співпраці, а до конфронтації.

Коментуючи інтерв'ю Карпова, речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що, по-перше, делегація ЗСА не змінила своєї позиції щодо створення оборонної системи в космосі, а, по-друге, вірна своєму слову провадити переговори в конфіденціяльній обстановці, вона не має наміру обговорювати виступ Карпова.

Американська преса пише про листа О. Матусевич до редакції „Ізвєстія"

Балтимор, Мд. — Місцевий щоденник „Івнінг Сан" з датою 4-го березня ц.р. подав довшу статтю пера Брофі О'Доннела, журналіста-совєтолога, про лист Ольги Матусевич до урядового совєтського щоденника „Ізвєстія", який, розуміється, не був там опублікований, але продістався на Захід і, згідно із бажанням О. Матусевич, його зміст може бути поданий до загального відома.

Ольга Матусевич, яка вже вдруге засуджена за „розповсюджения неправдивих вісток", а чоловік якої саме закінчив семирічне ув'язнення за свою участь у русі опору, написала листа, заадресованого до литовського письменника, який підписав звернення совєтської преси на оборону індіянина Леонарда Пелтієра, який, як відомо, переводив голодівку у тюрмі в ЗСА.

У своєму відкритому листі О. Матусевич закидає совєтській владі лицемірство й уважає, що якщо б у заклику на оборону Л. Пелтієра лише замінити ЗСА на СССР, то всі закиди, американцям торкалися б совєтської влади. Реферуючи зміст листа О. Матусевич, автор статті „Івнінг Сан" характеризує його як „героїчний", бож, очевидно совєтська влада ще гостріше покарає її за опублікування його поза кордонами СССР. Але, як поінформували Б. О'Доннелла члени „Смолоскипу", до яких продістався лист О. Матусевич, вона хотіла, щоб зміст її листа став відомий у західньому світі.

На закінчення вечірньої інформативної статті, яка має назву „Совєтський дисидент 'добув одну точку'" автор її пропонує, що журналісти із „Ню Йорк Таймсу", які робили інтерв'ю із індіянином Пелтієром, повинні б тепер для рівноваги вимагати від совєтської влади дозволу провести розмову з О. Матусевич, але, як він сам стверджує, це є думка, яка залишиться лише у фантазії.

Літературний вечір поета Зореслава в Чикаго

Чикаго (В.М.). — Філія Українського Католицького Університету відзначить 75-літній ювілей закарпатського поета-священика, о.д-ра Севастіяна Сабола, ЧСВВ, відомого під псевдонімом Зореслав. Відзначення матиме форму літературного вечора у присутності поета-ювілята, що відбудеться в неділю, 31-го березня о 4-ій годині по обіді в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги.

Слово про поета і його творчість виголосить директор Філії, проф. В. Маркусь. На вечорі читатимуться поезії Зореслава, який належав до найвидатніших поетів Закарпаття в 1930-их роках. Отець Зореслав виголосить на вечорі слово-спогад про свою участь в національно-культурному житті на Закарпатті.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ВОТЕРВЛІТІ

Вотервліт, Н. Й. — 99-ий Відділ СУА і Школа Українознавства спільно влаштовують Шевченківський концерт в неділю, 24-го березня ц.р., о 4-ій год. в залі Українського Клюбу у Вотервліті, 402-25 вулиця. У програмі виступи хору СУА під проводом Я. Кушніра, доповідь З. Білас, деклямації і співи дітей зі світлички та Школи Українознавства.

Відбувся десятий баль Фестивалю Спадщини

На світлині: губернатор Томас Кейн з членами танцювальної групи з Ню Джерзі під проводом В. Юрченюка.

Вест Орандж, Н. Дж. — Тут відбувся вже десятий з черги баль Фестивалю Спадщини в Ню Джерзі 2-го березня ц.р. Ці балі відбуваються для того, щоб змінити зв'язок поміж репрезентантами поодиноких етнічних груп у стейті Ню Джерзі та показати бажання усіх етнічних груп до взаємної співпраці, яку у цьому стейті наголошується.

У балі взяли участь члени української танцювальної групи Ню Джерзі під проводом Володимира Юрченюка, які при цій нагоді мали можливість поінформувати Томаса Кейна про підготову Українського фестивалю в Гарден Стейт Центрі, який заплянований на суботу, 15-го червня 1985 року, та який очолює в цьому році Володимир Юрченюк.

Після цього танцювальна група зфотографувалася разом з губернатором Т. Кейном.

Українські писанки будуть виставлені в музеї у Ґрінич

Ґрінич, Конн. — З уваги на велике зацікавлення місцевого населення, тут будуть виставлені в Брус музеї у часі між 2-им квітня ц.р. і 5-им травня українські писанки із збірки д-ра Данила Сарачинського.

Д-р Д. Сарачинський, емеритований лікар-хірург з Бриджпорту, від довгих років у вільний час займається писанням писанок, мистецтво, яке вивчив ще у дитячих роках.

У нього знаходиться збірка мистецько виконаних писанок так у традиційних народних взорах, як і мотивах взятих з ікон та модерного американського мистецтва, т.зв. „поп арт".

Музей у Ґрінич виставляв вже українські писанки зі збірки д-ра Д. Сарачинського в 1981 і 1983 роках. Цьогорічна виставка буде відкрита від четверга до неділі в годинах від 10-ої ранку до 5-ої по полудні, а в неділі від 2-ої до 5-ої по полудні. Вступ до музею за добровільними датками.

ЗАСІДАННЯ РАДИ ДИРЕКТОРІВ ЗУАДК

Філядельфія, Па. (О. Т.). — Згідно з проголошеним в пресі пляном праці ЗУАДК-у на біжучий рік, намічене на 23-го березня ц.р. Засідання Ради Директорів ЗУАДКу з поважних причин (зустріч для зложення Комітету Відзначення 1000-річчя Християнства України, Великодні Святкування, З'їзд Патріярхального Т-ва і т. п.) переложено на суботу 11-го травня ц.р., о год. 10-ій ранку у домівці ЗУАДКу при вулиці Линдлей у Філядельфії.

Просимо всіх членів Дирекції ЗУАДК-у в означеному дні взяти участь у засіданні в дуже важливих справах.

Мехіканська поліція співпрацювала із злочинцями

Вашінгтон. (В.Д.). — Американський уряд кілька днів тому гостро виступив з критикою мехіканського уряду і поліції за їхню надзвичайно повільну інвестиґацію в справі пірвання та вбивства американського аґента від наркотиків, Енріке Камарени, та його пільота.

Тепер щойно бюро мехіканського державного прокуратора виявило злочинне пов'язання між торгівцями наркотиків і поліційними агентами. Американський амбасадор до Мехіко, Джан Ґавін, додав, що найменше два з чотирьох злочинців, які пірвали американського агента від наркотиків, були членами мехіканської державної поліції.

Мехіканські власті заявили, що вони арештували 12 осіб, в тому числі шістьох поліціянтів, які є замішані у пірванні і вбивстві американського агента та його мехіканського пілота. Один з тих арештованих признався до того, що він брав участь у пірванні американського агента.

Тринадцятий підозрілий, Ґабріель Гонзалєз, поліційний шеф метрополітального міста Гвадаляхара, помер нагло у в'язниці. Після його смерти мехіканські власті описали його як „споживача кокаїни". Ще інший ключовий свідок в цій справі, Рафаель Каро Квінтеро, „зник", як тільки мехіканська поліція почала арештувати підозрілих злочинців.

Деякі члени Конгресу домагаються здержання американської економічної допомоги тим державам, які не діють рішучо проти торгівців наркотиками.

Одначе, Адміністрація президента Рональда Регена не хоче стосувати економічних санкцій проти заприязних країн, у тім випадку, проти Мехіко.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР УЗХ

Філядельфія, Па. — 20-ий Відділ Українського Золотого Хреста у Філядельфії влаштовує тут 23-го березня ц.р., субота, о годині 5-ій вечора в авдиторії УКЦеркви Благовіщення П.Д.М. при 1206 Валлей ровд, Мелровд Парк, Па., товарисько-розваговий вечір — великопісний оселедчик.

У мистецькій програмі беруть участь: Богдан Андрусишин тенор, гітарист, Юлія Шашаровська-сопрано при фортепіяні — Леся Рудий, Микола Кавка-Мамай, — гумор, сатира, Леся Рудий — піяністка. Солістки ансамблю бандуристів „Гомін степів". Ведуча мистецькою програмою — Володимира Кавка.

Вступ 7.00 дол. включає добірну буфетову гостину. Дохід призначений на виховні табори молоді і допомогові цілі Золотого Хреста.

Нікараґуа є осідком міжнародних терористів

Два провідні італійські щоденники „Corriere della Sera" і „Jiornale" на фронтових сторінках повідомили, що Нікараґуа переховує терористів з „Червоних бригад". Прем'єр-міністер Бетіно Краксі заявив в італійському парляменті, що в Нікараґуа перебуває масовий вбивця Барбара Бальцаріні, якого звинувачують за участь у вбивстві Альда Моро. В Нікараґуа та Коста Ріко знаходиться 133 італійські терористи. Краксі інформував, що втікачі з Італії їдуть окружною дорогою через Францію і Мадрид до Москви, а звідти до Центральної Америки.

Італія домагається видачі 204 екстремістів, в цьому 117, які втекли до Франції. Подібну заяву про перебування терористів у Франції зложив шеф німецької поліції, кажучи, що вона стала важливим пристановищем терористів.

Краксі гостро п'ятнує Нікараґуа за відмову співпраці в цілі видачі злочинців. Він підкреслив, що зарештованих у Франції членів групи, яка атакує НАТО, 7 це небезпечні італійські терористи, що їх пошукувала італійська поліція.

Минулого липня американські департаменти державний і оборони видали спільне повідомлення про діяння еспанських терористів ЕТА в Нікараґуа та їхні зв'язки з найбільше радикальною фракцією ПВО.

В СВІТІ

З БЕЙРУТУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що ісламська організація „Ісламік Джігат", взяла на себе відповідальність за схоплення в західньому Бейруті американського журналіста Террі Андерсона, шефа Асошіейт Пресс на Близькому Сході, у суботу, та британців Геофрі Наша і Браєна Левіка в четвер і п'ятницю. Від імені „Ісламік Джігад", що означає „Священна війна", повідомив про це невідомий чоловік телефонічно у неділю, 17-го березня. В своїй заяві для пресових агентств тут цей чоловік не подав умов для звільнення схоплених журналістів. Він заявив, що схоплення їх є частиною загальної кампанії, яку провадиться, мовляв, з метою „звільнення частин Ливану від чужинецьких шпигунів".

В МІСТІ ПОДКОВА ЛЄСНА, Польща, почався голодовий страйк поляків, як протест проти ув'язнення дисидентів-призовників, які відмовилися від присяги військовиків у вірності урядові, Варшавському Пактуі совєтській армії. Група з 13-ти людей почала голодувати 17-го березня і заповіла, що це буде продовжуватися цілий тиждень. Вони перебувають у підвалі церкви св. Христофора в Подкова Лєсна, 18 миль на південний захід від Варшави. Речник групи Барбара Маляк заявила на пресконференції в цій церкві, що ця голодівка є публічною „декляpацією політичних принципів". В заяві групи сказано, що Марек Адамкевіч, 28-річний чоловік з Варшави, був ув'язнений на два і півроку ще в грудні 1984 року за те, що він відмовився дати присягу льояльности, бо, мовляв, цього не дозволяє йому його совість, хоч він не відмовлявся йти до війська.

В АМЕРИЦІ

АҐЕНТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО Бюра Інвестиґацій, або ФБІ, від самого початку його існування уважалися вибраними „героями" та елітою американської тайної поліції. Тому то надужиття в цій організації майже не існували. Але минулого тижня американські суди судили двох агентів ФБІ за продаж інформацій про наркотики і державних тайних документів совєтським агентам. В Маямі агент Дан А. Мітріоне признався на суді, що він взяв 850,000 долярів хабарю від торгівців наркотиками. Знову інший агент ФБІ, Ричард Вілям Міллер, став перед судом в Лос Анджелесі за продаж тайних державних документів совєтським агентам.

ПОЛІЦІЙНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ в Ню Йорку завісив трьох членів поліції в урядуванні, обвинувативши їх, що вони, їдучи на Парк авеню в Ню Йорку минулої п'ятниці, вбили прохожого Гаймана Чернова, не задержуючись, щоб довідатися чи їх жертва була ще живою чи вбитою. Згадані три поліціянти, по закінченні їхньої тури, повернулися до своїх помешкань, не повідомляючи головну поліційську управу про цей випадок на Парк авеню. Одначе, доходження доказали, що це їхній автомобіль був замішаний у цьому випадку. Згадані поліціянти, вичислені в часописах, були Фредерик Шерман, Антоні Конте і Едвін Коллязо, є суспендовані та станутъ евентуально перед судом.

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ у Вашінгтоні запропонував нові розпорядження з метою облегшення експорту вищої технології, яку тепер заборонено експортувати до країн совєтського бльоку. Нові розпорядження дозволятимуть експорт компюторів та інших електронічних інструменті, якщо ці товари можна набути також на міжнародному ринку. Це рішення збігається з політикою нового детанту, що спричинює зріст зацікавлення в торгівлі між Сходом і Заходом та в конференції про контролю озброєння, яка відбувається тепер в Женеві.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц, виступаючи на телевізії — радіо Ей-Бі-Сі, заявив, що настав час переглянути відносини між СССР і ЗСА під час „вершинної конференції" між президентом Регеном і новим совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим. Він згадав, що продовження конференції в Женеві, перевибір президента Регена та назначення Міхаїла Горбачова генеральним секретарем комуністичної партії СССР, створили нові підстави до зустрічі Регена і Горбачова на „вершинній конференції".

УРЯДОВІ ЧИННИКИ у Вашінгтоні заповідають, що Державний секретар Шулц та совєтський міністер закордонних справ, Андрей Громико, мабуть зустрінуться у Відні в травні ц.р. Австрійський міністер закордонних справ, Леопольд Грац, заявив у Відні, що Державний секретар Джордж Шулц прийняв запрошення на відзначення 30-ої річниці закінчення окупації Австрії збройними силами альянтів. Таке саме запрошення одержав совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико, одначе він ще не відповів досі, чи він візьме участь в таких урочистостях австрійського уряду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ТЕЛЯЧЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Читаючи різні газетні коментарі та міркування у зв'язку із смертю совєтського „вождя" Константина Черненка і приходу до влади його наступника Міхаїла Ґорбачова, треба дивом дивуватися, як деякі американські журналісти не стидаються писати та газети друкувати такі страшенно наївні, просто дитячі речі. Читаємо, наприклад, захоплені вислови про „модну" суконку 55-річної дружини Ґорбачова Раїси, — як-то вона має титул доктора філософії, придбаний у московському університеті, — які-то елеґантні манери має Міхаїл Ґорбачов, — як він уміє „свобідно, невимушено і з гумором" поводитися в товаристві і який-то інший „стиль" Міхаїла і Раїси Ґорбачових від „стилю" їхніх попередників Черненка, Андропова, Брежнєва, Хрущова, Сталіна й Леніна, — вираховуючи всіх шістьох попередників теперішнього ніби якогось „вундеркінда" у Кремлі.

Ці примітивні ультранаївні завваги деяких американських коментаторів живо пригадують вислів Ф.Д.Рузвелта під час і зараз після Ялтинської конференції у 1945 році, що Сталін це „добрий старий вуйко Джо". Але ж тоді Рузвелт найбільше довіряв двом своїм дорадникам — тодішньому амбасадорові ЗСА у Москві ліволіберальному мультимільйонерові Авереллові Гарриманові і членові американської делеґації радникові державного департаменту Альжирові Гіссові, який згодом виявився людиною з контактами з совєтським шпигуном. Здавалось би, що від кінця Другої світової війни по нинішній день вже було досить нагод пізнати справжнє обличчя московського комунізму і справжній характер державно-політичної системи в СССР, репрезентантом якої є кожночасний генеральний секретар компартії СССР з титулом чи без титулу „президента". Але неправдою є, що „історія є вчителькою життя". Є порода людей, яких історія ніколи не в силі нічого навчити, а в даному випадку, коли йдеться про відношення більшости американських журналістів до Сходу Европи, то вони або нічого не знають про історію і географію східньоевропейських народів, або дивляться на них все ще очима анахронічної російсько-царської історичної школи. І в назві „Рашія" вміщають цілу Евразію.

Велика частина американських журналістів та активних політиків, якими є в першу чергу члени Конґресу, все ще задивлена на СССР тільки як на великопростірного торговельного партнера. Ввесь ліберальний американський світ з найбільшим невдоволенням і настороженністю поставився до правильного й мудрого схарактеризування Роналдом Реґеном СССР, як „злющої імперії". Боючись як вогню „другого В'єтнаму", Палата Репрезентантів противиться політиці Реґена, наставленої на протидіяння совєтському експортові революції на американський континент. Американські ліберали ковтають без спротиву всі зневаги, що їх зазнає Америка від Москви, почавши від терміну „імперіялісти" на означення американців. І вони з безкритичним захопленням приймають кожну найменшу познаку ніби прихильности чи примирливости з боку Москви. У Демократичній партії були і є такі вороги комунізму, як покійний сенатор Генрі Джексон, але лібералів більше.

Тепер велика частина американської преси вбачає в Міхаїлові Ґорбачові саме мало не „янгола миру", як цього саме й бажає собі Ґорбачов. Забувається, що Ґорбачов і його дружина Раїса народилися вже за комуністичного режиму, просякли комунізмом і, дійшовши до шпилю кар'єри, вважають кожний засіб добрим, якщо ним можна обдурити „імперіялістів". За маскою усмішок і добрих манер скривається репрезентант „злющої імперії". Не можна згори виключити, що Ґорбачов дійсно хоче „покращання" відносин з Америкою, здаючи собі справу з катастрофи, якою була б третя світова війна в атомовій війні, що її пришлось би Москві вести на два фронти, проти Заходу з його невичерпним господарським потенціялом і проти Сходу з його невичерпним людським потенціялом. Але московські комуністи не можуть заперечити самі себе і піти тепер у Женеві чи на „конференції на вершинах" у зустрічі Реґена з Ґорбачовим, не можуть піти так далеко, щоби завести в СССР людські права, до чого Москва зобов'язалася у Гельсінкському договорі з 1975 року, та щоб відмовитися від дальшого комунізму. Годі сподіватися, щоб імперія відкликала свої війська з Афганістану і Етіопії та наказала Кубі відкликати війська з Анґолі. Було б крайньою наївністю сподіватися таких поступок від „нового стилю" політики Міхаїла Ґорбачова. Вовк може одягнути на себе овечу шкірку, але вовком залишиться.

Михайло Кучер

СОВЄТСЬКА ПСИХОЛОГІЯ І ПОВЕРНЕННЯ НА „РОДІНУ"

Широковідомий американський письменник Норман Мейлер написав статтю „Подивився в обличчя росіянам". Стаття була надрукована в Америці і в перекладі в німецькому журналі „Цайт Маґазін"

Цей письменник захотів „вивчити психологію совєтських людей". Практично для чужинця — це неможливо. З тою метою поїхав у СССР, де перебув шістнадцять днів. Очевидно так складної справи за шістнадять днів вивчити не можна. Письменник був у Москві, Ленінграді і Вільні. Ходив, де хотів і говорив з ким хотів (так йому видавалось), у тому з номенклатурними робітниками та навіть з дисидентами. Стаття ілюстрована кольоровими фотографіями. Письменник зфотографував чергу до Мавзолею Леніна у Москві. І ось його коментар: „Ой ті обличчя без усміхів, понурі, заклопотані". На фотографії у статті обличчя так і виглядають.

Одначе американець багато дечого в СССР не зрозумів, чого можна було очікувати. Він пішов найлегшим шляхом малопоінформованого чужинця і писав про те скільки заробляють совєтські лікарі. Назвав суму двісті карбованців на місяць. Це не так. Початкуючий совєтський лікар заробляє 120 карбованців на місяць і тільки після 30-ти літнього стажу заробляє 200 кабованців. Американський письменник поставив поруч економіку і психологію, тому в СССР нічого не зрозумів.

Як по цілому світі так і в Західній Німеччині повернення Алілуєвої в СССР викликало зрозуміле зацікавлення. Чому так сталося? В англійському журналі „Обсервер" Алілуєва нарікала, що за 17-ти літнього життя на Заході перебувала v порожнечі. Її мучила насталгія. Вона вернулася б на батьківщину, коли б там до влади прийшов совєтський Дубчек.

Німецька газета „Цайт" потрактувала справу значно ближче до правди. Статтю про повернення Алілуєвої в СССР написав колишній совєтський чоловік Восленський, в минулому номенклатурний працівник. Восленський вчився з Алілуєвою в університеті і знав її особисто.

В англійському інтерв'ю Алілуєва була нещира. Совєтського виховання і совєтської психології не можна позбутися як старих черевиків на летовищі вільного світу. Питання, чому Черненко погодився на повернення Алілуєвої в СССР покищо вирішити не можна. В минулому Молотов, тепер повернений до ласки, назвав Алілуєву „подвійною зрадницею". То що сталося тепер? У СССР нічого не забувають. Йде якась гра і то з надією великої вигри. Алілуєва на Заході видрукувала книгу „Двадцять листів до друга". Наївні читачі на Заході, яких, не жаль, не бракує, повірили Алілуєвій і самі проливали сльози над її совєтського стилю брехнею і нещирістю. Нещирости Алілуєва набралася в СССР і її не позбудеться до смерти. Завдання книги Алілуєвої, дочки Сталіна, реабілітувати тирана в очах Заходу. Сталін — ягня, яке обманювали співробітники з найближчого оточення. Алілуєва просто ридала над батьком-масовим вбивником, який витратив усі сили на керуванням великою країною. У книзі Алілуєвої Сталін — не злочинець, а жертва. Тому дітям Алілуєвої залишили усі партійні привілеї з примосковськими „дачами". Книга Алілуєвої „20 листів до друга" може бути видана видавництвом „Політична література" у Москві.

Діти Алілуєвої Йосип від першого шляху з Г. Морозовим і дочка Катерина від другого шлюбу (всі чотири) від сина Жданова. В СССР Алілуєва має тільки одну журбу, як далі вчити дочку з четвертого подружжя, яка не знає російської мови. Зрештою, пересварившись із знайомими, Алілуєва переїхала до Грузії.

Алілуєва каже неправду про носталгію і про те, що тужила за друзями, яких практично не мала, бо жила ізольовано, хоронена енкаведистами і кагебістами. В СССР Алілуєва сподівалася працювати перекладачем книг. На Заході ніби контррозвідка примушувала Алілуєву писати антисовєтські книги.

І все таки чому? Яку гру грає КҐБ? Кількість „поворотців" (возвращенцев) в СССР побільшується. Повернувся Олег Бітов, який видрукував у „Літературній газеті" плюгаву сенсацію про те як його мучила британська розвідка. Сам Бітов у редакції „Літературної газети" не появлявся. Його матеріял привозили кагебісти, — як кажуть в СССР „в штатском", себто в цивільному одязі.

За Бітовим полетіла „нездарна домашня господиня". Так схарактеризувала Алілуєву російська преса на Заході.

За Алілуєвою повернулися з Лондону до СССР

(Закінчення на стор. 4)

Василь Витвицький

ЙОГАН СЕБАСТІЯН БАХ
(1685 — 1750)

У цьому році ввесь музичний світ відзначає 300-ліття з дня народження одного з велетнів культури всіх часів і всіх народів — Йогана Себастіяна Баха. Народився він 21-го березня 1685 року в Айзенах, у Німеччині. Прийшов на світ в сім'ї, в якій музика була професією, що передавалася з покоління в покоління. Перші музичні знання переймав таки від свого батька, що був вправним скрипалем.

Проте щасливої молодости доля йому не дала. Обоє батьки померли, коли він був ще малим хлопчиною. Довелося кілька років жити у старшого брата, що працював органістом при одній з церков. Роки ці не належали ні до веселих, ані навіть до спокійних. Так Й. Бахові довелося дуже рано дбати за себе самого. На 15-му році життя він співав уже в церковному хорі, а на 18-му став працювати церковним органістом. З того часу біографи записали його численні мадрівки, що їх він робив пішки не раз на віддаль кількох десятків миль з тою метою, щоб послухати гру визначних музик. Слухаючи гру майстрів-органістів, він забував про цілий світ, забував навіть про своє місце праці. З цього виходили деякі труднощі і ускладнення, з яких пізніше треба було виправдуватись.

Згодом Й. С. Бах працював на різних місцях, виконуючи різні музичні функції: органіста, скрипаля, концертмайстра і дириґента. Врешті з 1723 року аж до своєї смерти 1750 працював постійно у церкві і школі св. Томи у Ляйпцігу. Сім'я була в нього дуже численна, а з-поміж його синів виросли згодом композитори, що відзначилися як видатні й оригінальні творці. Сам він любив говорити про своїх дітей не без гордости: „Разом взявши, вони є вроджені музики і я можу запевнити, що з самою моєю родиною можна влаштувати концерт вокальної й інструментальної музики".

Спочатку слава про Й. С. Баха розходилася як про незвичайного віртуоза-органіста. Його залюбки слухали й запрошували з виступами у різні міста Німеччини. Проте скоро стали виконуватись його власні твори, збуджуючи скрізь зацікавлення і признання. Гідною подиву була вже сама плодовитість композитора: понад півтисячі творів. Не меншою була їхня різноманітність: кантати, ораторії, меси (Служби Божі), хорали, мотети, страсті, далі органова музика, скрипкова, клявесинова (фортепіянова), оркестрова. Коли слухачі висловлювали йому своє захоплення, коли дивувалися, яким то шляхом міг він дійти до такої досконалости і до таких висот, його єдиною відповіддю бувало: „Я тяжко працював". Одне дуже замітне : в добі великої популярности оперного мистецтва Й. С. Бах не написав ні одної опери. Ця ділянка його просто не цікавила.

У своїй творчості Й. С. Бах доконав завершення музичного розвитку попередніх діб, а одночасно поклав основи для прокладання нових шляхів. Поліфонію, тобто плетіння самостійних голосів у музиці довів до вершка досконалости. Форма фуґи просякнена в нього не тільки конструктивною майстерністю, але — і то передусім — глибиною змісту й удуховленням. Варто — для прикладу — кинути світло бодай на деякі з-поміж його творів. Його монументальна меса ґ-моль робить на слухачів таке враження, що це не хори співають і не інструменти грають, а що це гармонійно бренять голоси усього всесвіту разом з природою і людиною. У Різдвяній ораторії окрема оркестрова інтерлюдія змальовує зустріч пастушків з ангелами. Музика цієї частини з її красою і ніжністю воістину неземська. Слухаючи „Бранденбурзьких концертів" (числом 6), написаних для солістів і оркестри, сприймаємо з подивом велике багатство музичних думок і різноманітність вкладених у них настроїв. Написана для самої скрипки сольо „Шаконна", то без сумніву один з архитворів світової музичної літератури.

Одною з притаманних рис творчости і діяльности Й.С. Баха був справжній інтернаціоналізм, далекий від німецького шовінізму, що проявився особливо у XX століттi з такою силою і брутальністю. Між творами Баха є такі, як „Італійський концерт" для фортепіяну, як цілі цикли „англійських" і „французьких" сюїт. Італієць Антоніо Вівальді був одним з його найбільш улюблених композиторів.

Усе таки доля спадщини Й. С. Баха була доволі химерна. Його творчість високо оцінена і ославлена за життя пішла майже в забуття зараз таки після його смерти. Навіть його власні сини відреклися були від музики свого батька, називаючи її — перестарілою. Так пройшла друга половина XVIII століття і перша четвертина — XIX. Після того часу зацікавлення музикою Баха відродилося, а підсилювали його такі визначні музики, як Роберт Шуман, Фелікс Мендельсон та інші. Відтоді культ музики геніяльного композитора постійно поширюється і зростає.

Безліч ниток в'язали в минулому і в'яжуть сьогодні творчість Й. С. Баха з українською музичною культурою. Музика цього композитора звучала вже у XVIII столітті на дворі гетьмана Кирила Розумовського. Свідчать про це його твори, що збереглися в нотній бібліотеці гетьмана до наших часів.

Окремо варто відмітити, що творчість Баха високо цінив Тарас Шевченко. При тому слід пам'ятати, що наш поет добре визнавався на музиці, вслухувався в неї при кожній нагоді і мав свій вироблений погляд на різні з музикою зв'язані питання.

Немалу ролю відограла музика Баха в житті й музичній діяльності Миколи Лисенка. Склалося так, що коли влітку 1867 року сімейна рада радила над тим, куди слід спрямовуватись Миколі Віталійовичу на звершення музичних сту-

(Закінчення на стор. 4)

Оксана Бризгун-Соколик

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ СФУЖО

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій на своїх річних нарадах 30-го листопада — 2-го грудня м.р. рішила відтепер проголошувати місяць березень — місяцем СФУЖО.

Весняний місяць, місяць відродження природи, місяць надії, росту — це наче символічний місяць росту федерації жіночих організацій, її надії, її реалізації плянів.

Це місяць, в якому хочемо ми, жіночі організації, звернути трохи уваги суспільства на себе, познайомити з нашою працею, нашими змаганнями, з нашим зусиллям допомогти проблему України виносити постійно на світове форум...

Жіночі організації — це працьовиті бджілки. Кожна робить свою та корисну працю. Разом у СФУЖО хочемо своєю силою та єдністю пригадати жінкам світу, що є, на жаль, ще жінки, які терплять та є переслідувані за віру в Бога, за віру в історичне самовизначення. Що мир і спокій у світі не може бути доти, доки хтонебудь в якомунебудь куточку світу загрожує існуванню волі — що є найбільшим злочином супроти суспільства та одиниці. Замасковувати цей злочин — це бути співвиконавцем того злочину.

Українські жіночі організації, які з'єднані у СФУЖО вже від 1948 року, продовжують традиції жіночих організацій передвоєнних та воєнних часів, концентруючися на сучасних проблемах. Підтримують культурні та виховні програми, що поліпшують становище жінки, допомагають розвиткові української культури, традицій і прикладного мистецтва, реалізують харитативні дії, а як цілість — стараються репрезентувати українську жінку на міжнародному форумі та інформувати чужий світ про долю України і її право та змагання до самовизначення, інформувати про долю переслідуваної жінки.

СФУЖО працює комісіями, підготовляє різні проєкти, а про цікавіші хочеться розказати нашій громаді.

Ось недавно, з нагоди століття українського жіночого руху, Фінансова Комісія СФУЖО видала шпильку Наталі Кобринської (праця Р. Завадовича, мол.), та поштові марки. (Праця М. Дмитренка, графічне оформлення Р. Завадовича, мол.). Естетична мистецька марка зробила не тільки пропаґандивну працю серед української громади, але і в чужинецькому світі. Її вислано визначним політичним діячам, науковцям, релігійним провідникам. СФУЖО дістало чудові листи-подяки з побажаннями дальшої успішної праці, згадати б хоча кілька осіб: Жін Сове — генеральний губернатор Канади, Браєн Малруні — прем'єр-міністер Канади, Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий (ще за свого життя), від наших Владик Канади, Америки, Австралії, послів та міністрів канадського уряду. Лист з Бакінґгем Палати, в якому від імені Королеви прийшла подяка за „....марки, які будуть включені в 'Королівську Філателістичну Збірку' ".

Тепер СФУЖО вже підготовляється до 1000-ліття Хрищення Русі-України. Роман Завадович, мол., виконав шпильку в емалі та золоті св. княгині Ольги. Шпилька виглядає дуже гарно і не диво, що вже майже розійшлася. Мистець Ніна Мудрик-Мриц виготовила книжкову наліпку екс лібріс для молоді. Наліпки ці діти діставатимуть даром, на них будуть вписувати своє ім'я та прізвище, та вліплювати до книжок та зошитів.

Автову наліпку підготовляє Ліда Палій. Поштові марки приготовляють іконописці Святослав Гординський і Петро Холодний, мол., графічно оформлює Р. Завадович, мол. Ця марка, як і попередня, має бути пропаґандивним засобом нашого великого ювілею. Поштову картку — коляж-приготовляє мистець Мирон Левицький.

Наступний літературний конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек буде на гимн з нагоди тисячоліття християнства. Музика і слова одного автора, або співпраця двох авторів. Щоб по церквах та школах ми могли спільно співати гимн-молитву радости в підготові до великого року!

Цих кілька проєктів з нагоди 1000-ліття Хрищення Русі-України — частинно вже виконані, є доказом, що жіночі організації не будуть в році ювілею журитися та сушити собі голови „що зробити!" Далеко до 88-го року пустили в рух ініціятиву і пропаґанду, щоб нашу громаду психологічно підготовити до свята, а світові ще та ще раз сказати, що християнство почалося в Києві, а не в Москві, якої в той час ще й не було...

Хоч проєкти ці коштовні, все ж СФУЖО має надію, що вони розійдуться і з приходу можна буде заплатити видатки за участь СУУЖО у надходячій Жіночій Конференції в Найробі, в Африці, куди також треба друкувати відповідну літературу, приготовляти відповідні матеріяли.

І тут є власне частинна суть місяця березня — місяця СФУЖО. Жіночі організації звертаються дружньо та спільно до української громади, до тих, що оцінюють і розуміють вагу праці СФУЖО: ми просимо поширювати наші видання! Ми просимо допомогти нам у нашій праці морально та матеріяльно!

СФУЖО вірить, що українська громада розуміє працю СФУЖО, жертвенність та наполегливість праці жіночих організацій. Фінансовою підтримкою громада допоможе делеґаткам взяти участь у світових конференціях.

Підтримуймо тих, що жертвенно працюють для добра України!

Підтримуймо працю СФУЖО!

Валентина Єрмоленко

САТИРА В ТВОРАХ Т. ШЕВЧЕНКА

II.

Поет докоряє народові за непротивлення злу:

А братія мовчить собі,
Витріщивши очі!
Як ягнята: „Нехай!" — каже,
„Може, так і треба!"

або...

А ви в ярмі падаєте
Та якогось раю
На цім світі бажаєте.
Немає! Немає!
Шкода й праці!
Схаменіться:"

Далі йдуть рядки в яких описана синтетична картина кріпосної України:

Он глянь; — у тім раї, що ти покидаєш,
латану свитину з каліки знімають,
з шкурою знімають, — бо нічим обуть
Княжат недорослих; а он розпинають
Вдову за подушне, а сина кують,
Єдиного сина, єдину дитину,
Єдину надію — в військо оддають!
Бо його, бач, трохи! А онде під тином
Опухла дитина голодная мре,
А мати пшеницю на панщині жне.

До Шевченка ніхто ні в українській, ні в інших слов'янських літературах не таврував так гостро суспільне зло того часу. Поет примушує читача задуматися на взаємовідносинах між кріпосним селянством і поміщиками. Він закликає нарід не надіятися ні на кого, а справу звільнення взяти в свої руки. В поемі „Сон" поет не лише осміює час царювання Миколи І але й не забуває за його попередників:

... Дивуюсь,
Мов несамовитий:
Як то воно зробилося
З калюжі такої
Таке диво!... Отут крови
Пролито людської —
І без ножа!

Потім боці
Твердиня й дзвіниця,
Мов та швайка загострена, —
Аж чудо дивиться,
І дзиґарі теленькають.
От я повертаюсь —
Аж кінь летить, копитами
Скелю розбиває.

А на коні сидить охляп,
У свиті — не свиті,
І без шапки, якимсь листом
Голова повита.
Кінь басує, — от-от річку,
От-от перескочить.
А він руку простягає
Мов світ увесь хоче
Загарбати.
Хто ж це такий?

От собі й читаю,
Що на скелі наковано:
Первому вторая'
Таке диво поставила.
Тепер же я знаю:
Це той первий, що розпинав
Нашу Україну,
А вторая доконала
Вдову — сиротину.

Шевченко особливо не любив Петра І за його обмежування автономії України, за знищення Січі на Чортомлику весною 1709 року і за вимордування десяток тисяч козаків на тяжких роботах по копанню каналів на півночі, лінії укріплень на Кавказі і в степу над Азовським морем. Робив це Петро І навмисне, щоб знищити живі сили України її військо. Катерина довершила діло Петра: „доконала" автономію України, скасувала 1764 року гетьманство, зруйнувала 1775 року Запоріжжя, порозідавала запорізькі землі своїм вельможам, запровадила в Україні кріпацтво. Шевченко слушно вважав її поруч з Петром за найбільших ворогів України. Другою сатирично-гострою поемою є „Кавказ", в якій Т. Шевченко викриває царизм, ведучий захватницьку війну на Кавказі. Політика Росії на Кавказі переслідувала свої корисні цілі і зовсім не дбала про поярмлених кавказьких народів. Шевченко затаврував загарбницьку політику Росії на Кавказі і зробив це з такою геніяльною силою художнього ототожнювання, що його твір став сатирою на всякий і всілякий колоніялізм у всіх його проявах. Твір починається мотивом залитого кров'ю Кавказу.

За горами, гори, хмарами повиті,
Засіяні горем, кровію политі...

(Продовження буде)

Відзначено Січневі Роковини в Ню Гейвені

Частина гостей з Владикою Василем.

Під керівництвом УККА та при співпраці усіх організацій, членів Відділу, українська громада Ню Гейвену врочисто відзначила 67-мі роковини проголошення Української Народної Республіки і 66 роковини соборности.

Урочистості започатковано ще 8-го січня ц.р., коли посадник Ню Гейвену Біяджо ДіЛіто прийняв делегацію відділу УККА, що її очолив голова д-р Михайло Снігурович, та підписав проклямацію в пошану Січневого Акту. Подібну проклямацію у присутності представників усіх відділів УККА стейту Коннектікат підписав у капітолі в Гартфорді губернатор стейту Конн. Вілліям О' Ніл л.

У суботу, 26-го січня, відбувся в Парк-Плаза готелі святочний бенкет для відзначення Січневих Роковин. Бенкет відкрив д-р Михайло Снігурович, віцепрезидент УККА і голова місцевого відділу, після відспівання американського і українського гимнів. Вступну молитву провів Владика Василь. Після молитви голова передав ведення програми мгр Христині Телюк-Піно. Під час бенкету говорили Владика Василь, посадник ДіЛіто, якого представив проф. Телюк, конгресмен Брус Моррісон і комішенер Орест Дубно. Після промови посадника о. Роман Големба і інж. Роман Гижий, голова Комітету 75-ліття української католицької парафії передав видану із цієї нагоди книгу посадникові ДіЛіто, Б. Моррісонові і проф. Пол Бестові. Головні промови виголосили проф. Пол Бест, голова департаменту політичних наук стейтового університету південного Коннектікат (англійською мовою) та д-р Аскольд Лозинський, віцепрезидент УККА (українською мовою). Змістовну промову д-ра Лозинського присутні нагородили довготривалими оплесками.

У мистецькій частині виступили бандуристки і бандурист: Лілі Опанажук, Оля Ходоба, Павловський та Дейчаківський. Заключну молитву провів о. декан Микола Черняєвський, парох УПЦ в Ню Гейвені. Бенкет закрив голова Відділу. Потім відбулась забава під звуки оркестри „Калина" під проводом В. Матіяша.

У неділю, 27-го січня, після Божественних Літургій у наміренні українського народу в церквах обох українських віровизнань відбулася мирна маніфестація на Центральному Гріні напроти управи міста проти русифікації і в обороні прав України за самостійну, соборну Державу. Після проведення молитви о. Романом Голембою (початкові і кінцеві бо о. декан Черняєвський захворів) поклало вінок в пошану пам'яті героїв, що впали за волю України. Вінок під пам'ятником американських, полеглих за волю Америки, поклав пластун Омелян Марків в асисті сумівок Христі Гузик і Олени Юречко.

Головну промову виголосив посадник ДіЛіто. Церемонією керував голова Відділу д-р М. Снігурович. В маніфестації взяли організовану участь із прапорами українські ветерани, відділ Пласту і СУМА. Маніфестацію закінчено гимном. Усю церемонію фільмувала місцева телевізійна станція, яка згодом передала вирізки із маніфестації під час вістей. В час маніфестації повівав із високої щогли поруч американського український прапор.

М.С.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Пам'яті графині А. фон Гогенталь-Пулюй

Графиня А. фон Гогенталь-Пулюй

Дня 17-го січня 1985 року на 58-му році життя передчасно відійшла у вічність в Західній Німеччині біля міста Розенгайму мисткиня графиня Альфреда фон Гогенталь Пулюй, автор пропам'ятної плити українським політичним в'язням в кацеті Дахав. Була це несподівана і дуже болюча вістка, тим більше, що декілька днів перед тим д-р П. Гой телефонічно, а управа Українського Студентського Комітету Дахав (УСКД) листом виловили їй наше глибоке співчуття з приводу смерти її мужа Олександра, а нашого вірного приятеля (помер 30-го грудня 1984).

Графиня Альфреда фон Гогенталь походила із знатної шляхетської саксонської родини. Це старий шляхетський рід. Ще прадід її купець із Ляйпцігу Петер Гогман отримав 1717 року за свої видатні заслуги шляхецтво (Edler von Hohenthal), а його сини були 1736 року включені до стану „державних баронів"; в 1790 році родина отримала графський титул.

Альфреда народилася в Ляйпцігу в 1926 році. Вихована в традиційній атмосфері затишного батьківського дому із центральною постаттю мистецьки високо обдарованої та в церковному житті заангажованої матері. Альфреда рішилася ще у ранній молодості присвятити своє мистецьке обдарування церковному мистецтву. Ще заранням почала свою початкову різнобічну ремісничу формацію, згодом студії різьбарства у проф. Тоні Штадлера в Академії мистецтва у Мюнхені, які згодом продовжувала, подорожуючи до Італії і Франції. Своє местецьке спрямування окреслювала вона саме як „бажання унаочнити абстрацію віри за посередництвом матеріялів та мистецької форми". Видатний український історик мистецтва і мистецтвознавець колишній посол проф. Володимир фон Залозецький високо цінив вже зрілу творчу працю мисткині, вважаючи, що „вона знаходиться між вірою, думкою та красою".

Мисткиня Альфреда — авторка різних праць в ділянці прикладного церковного мистецтва, мозаїки та різьби на дереві, камені, бетон-склі та металю. Останньо виконала 10-ть вікон з бетону-скла для української каплиці в будинку Почаєва під Люрдом та дереворитний церковний портал для нової української церкви в Люрді.

При кінці лютого 1980 р. в приміщеннях УВУ в Мюнхені відбулася виставка на тему „Релігійне мистецтво родини Пулюїв".

Обширну сильветку і аналізу обидвох мистців, їх творчу співпрацю і взаємодоповнення подав проф. Володимир Янів — відкриваючи цю небуденну мистецьку виставку в приміщеннях УВУ. Він вказав, що це виставка „подружжя двох різноцінних особистостей з багатьма духовними зацікавленнями, з високими вимогами до життя, але й до себе самих; ідеться про двох партнерів, які себе взаємно прекрасно розуміють, у своїх змаганнях і в своїй праці взаємно собі допомагають та взаємно себе доповнюють. Вони є природним кільцем у зустрічі двох народів у їх культурних та релігійних взаєминах, своєрідним сполучником у зустрічі Сходу із Заходом. Звичайно, такі мішані подружжя мають особливе завдання. В здійсненні свого післанництва — сполучника між двома спільнотами — поставила Альфреда фон Гогенталь Пулюй свою приватну галерію у Бат Айблінг (т.зв. Maxlrainer Hof) до диспозиції українських мистців".

Сотник інж. Пулюй була це дуже цікава і многогранна українська людина, конструктор радієвих і фільмових апаратів, електронної музики, фільмовий продуцент, мистець і патріот. Чи не найкраще на його світосприймання і настанову вказує образ (коляж), присвячений пам'яті Київської Лаври. „Коляж Пулюя, пише ректор Янів, обговорюючи виставку, є власне спробою представити історію та жах нашого часу — помордованих та вбитих, руїну війни — все те перед обличчям Бога. Це скорочена історія Христа, українського народу і самого автора, що в двох світових війнах воював на українській території. Напис на обрамуванні доповнений молитвою в намірені щасливішого майбутнього народу: 'Благослови, Боже, Русь-Україну! Спаси, Господи, Русь-Україну з червоної неволі! Допоможи, Боже, ворогів побідити!' і далі вияв глибокої віри, що як і Христос 'Смертю смерть поборов і жертвам життя дарував' — прийде час і для українського народу". Найбільше потрясло автором знищення Успенського собору, славетної Печерської Лаври в часі виходу частин червоної армії, і згадці цього злочину був присвячений коляж. Тому коляж — це не тільки спогад, свідчення, молитва, але також пересторога для майбутніх поколінь. Тому на коляжі чимало різних оригінальних відзнак із часів Другої світової війни". Свою любов української релігійної спадщини княжої доби передав він своєї дружині Альфреді, — це і пояснює її рішення поставити образ Печерської Богоматері у пам'ять терпінню і полеглих українських політичних в'язнів на терені концтабору в Дахаві.

Інж. Олександер Пулюй походив із відомої української родини. Його батько Іван народився 1845 року — в тому самому, що й Рентген; обидва стали піонерами електротехніки. „На 20-ть років перед відкриттям Рентгеном проміння „Х" експериментував він вже над особливостями катодних проміннів та променів, які пізніше дістали назву „рентгенівських". Свої фосфоресценційні лямпи (пулюйівські) він дав до диспозиції Рентгенові. Раніше закінчив теологічні студії і переклав він із двома українськими письменниками (П. Кулішем та І. Нечуєм-Левицьким) св. Письмо, яке з'явилося першим накладом у видавництві Британського Біблійного Товариства.

На мистецькій виставці родини Пулюїв в 1980 році в Мюнхені у цілому ряді праць роботи графині Альфреди глядач мав нагоду побачити східноевропейські в тому і українські впливи на її творчість. Зокрема це наглядне виконані її ікони.

Ікона Богоматері Одигітрії, тоді, коли „на московщині ікони здебільшого прикриваються золоченою бляхою чи самоцвітами. Мисткиня збагачує образ вишивкою, якою в Україні оздоблюють ікони на Покутті. Це зукраїнізування ікони є одночасно висловом спільної дороги німецько-української родини в шуканні одності у власному житті, але й у житті кожної одиниці в службі Церкви, — з її спільними для всіх засадами (догмами), але і одночасним багатством різновидностей і питоменностей, виниклих із навперстувань століть, протирічь епох чи просторів перехресних шляхів спільнот.

Ікона Богоматері Милосердя у доданих вишивках виявляє ту саму схильність до народности чи фольклорности. У зображенні В'їзду до Єрусалиму різнобарвні лиця нагадують вселенськість Церкви, її понаднаціональну димнесію. Три постаті зправа приводять на думку трьох царів із Вифлеєму, — один із них має навіть корону у виді українського гербу. Три царі з'явилися ще раз під час тріюмфального в'їзду, щоб засвідчити свою вірність Божому Синові, але також, щоб його надхнути відвагою й витривалістю перед смертю. Чи ж могло в цій хвилині бракувати українців, що стільки перенесли за Бога й Церкву!"

Про пов'язання св.п. графині Альфреди з українською культурою може найкраще розкаже українській громаді сама мисткиня. Ось довший уривок з її листа до УСКД з 23-го березня 1983 року.

„Якби 20-ть років тому я не зустріла була проф. Володимира фон Залозецького, історика мистецтва і мистця, колишнього українського посла і сенатора в Румунії, одного з найбільш фасцинуючих представників українського та европейського духового життя свого часу, 100-ту річницю народження якого ми могли б обходити в цьому році, то, можливо, я ніколи не була б довідалася нічого про Україну. За його посередництвом я пізнала також свого чоловіка, інж. Олександра Івана Пулюя, сина визначного електротехніка та українського патріота проф. Івана Пулюя з Грималова коло Тернополя, який був колись 1884-1916 професором у Німецькій вищій технічній школі у Празі. Відзначений австрійським цісарем Франц Йосифом І високими орденами, він мав бути першим українським міністром в Австрії. Але Господь хотів інакше і ще перед номінацією покликав його до себе у кращий світ. Його найстарший син, мій любий чоловік, який народився і виріс у Празі, боровся в роках 1918-20 в рядах Січових Стрільців і Галицької Армії за вільну Україну, а в Другій світовій війні, тим разом як німецький старшина, намагався супереч всяким труднощам, давати поміч народові і Батьківщині свого батька. Тепер він зайнятий писанням спомнинів з обидвох світових воєн. Таким чином, наші думки часто сходяться біля терпінь українського народу, а також терпінь, що їх зазнали українці від нацистівського режиму.

Тому я своєю працею, при виготовленні бронзової таблиці у пам'ять українських політичних в'язнів в кацеті Дахав стараюся дати для цієї справи свої зусилля".

Похорони св.п. графині Альфреди фон Гогенталь-Пулюй відбулися 23-го січня в селі Літільдорф біля Розенгайму. У відправах взяло участь 5-ть українських священиків з Австрії і Німеччини.

Численні листи, проєкти і шкіци залишуться як свідки творчої співпраці мисткині Альфреди з УСКД. Рівно ж кілька зустрічів і дружніх розмов з родиною Пулюїв, часто біля української церкви в Мюнхені, із зацікавленням українським життям, зокрема студентською молоддю і їх працею для України. — серпанком незабутности залишуться у пам'яті учасників „Стежками Батьків по Европі" (СБЕ).

Їх доброчинство і світла пам'ять буде жити довго серед української спільноти, зокрема з вдячністю згадуватимуть графиню Альфреду українські політичні в'язні.

Заходом Фундації УВУ в 40-ий день смерти дорогої нам людини відбулися відправи в українських церквах в Мюнхені, Ню Йорку і в Гантері, де відправив о. Евген Гарабач, б. політичний в'язень кацету в Дахаві, близький приятель родини Пулюїв.

Учасники „Стежками Батьків по Европі" цього літа в часі т.зв. українського дня в Мюнхені, — в глибокій пошані і з вдячністю покладуть квіти на її свіжу могилу. Як щирого і вірного приятеля українського народу долучимо її свіжу і дуже передчасну могилу до цілого ряду дорогих нам могил на терені західньої Европи. Мандруючи щорічно стежками великих наших предків в молитовній задумі повертатимемось і до її могили. Бо раз налите добром українське серце ніколи не забуде вірних приятелів нашого нескореного народу.

Петро Гой

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Д. Горняткевич — у вдячній пам'яті

Св.п. Дам'ян Горняткевич

П'ять років проминуло від прозоро-холодного березневого дня, коли родина, приятелі й товариші відпровадили на вічний спочинок тіло проф. Дам'яна Горняткевича. Упокоївся він на 88-му році життя, 3-го березня 1980 року, після мучливої і довгої, з кількома операціями, недуги. Він сам вибрав місце поховання, „Пантеон" український, цвинтар у Бавнд Бруку, де перед ним вже були поховані друзі його юнацтва, творчого життя і праці, а між ними президент УВАН, проф. М. Вєтухів, керівник бібліотеки-архіву УВАН, В. Міяковський, мистці-мистецтвознавці В. Кричевський, В. Січинський та десятки тих, що з ними Покійний творив непроминальні культурні цінності. До них долучився заслужений мистець, мистецтвознавець, науковець.

Як артист-маляр Дам'ян Горняткевич створив багато картин, що знайшлися у приватних збірках Европи і Америки та що зберігаються під пильним піклуванням його родини.

До власної мистецької і наукової творчости Покійний був вимогливий, над твором працював так довго поки не добачив їхню довершеність. Навіть до найменшої часописної статті був настільки уважливий, що іноді висилав виправлення до вже висланого матеріялу. Тож був бажаним і певним співробітником довідково-наукових публікацій, зокрема енциклопедій. У монументальній енциклопедії українознавства вмістив багато статтей і гасел про писанки, килимарство, вибійки, вироби зі скла, кости, рогу, металу, соломи, паперу, — про найрізніші форми народного мистецтва. Крім відомих, окремо виданих праць, вміщував студії у наукових збірниках, як, наприклад, науковий Збірник англійською мовою про Шевченка (1962 р.) — стаття про Шевченка-маляра.

Д. Горняткевич — „Гантерські мотиви".

Подібно різноманітними були його малярські прямування. Окрім пейзажу, урбаністичних мотивів, портрету, Покійного потягали архітектонічні та малярські оформлення храмів. Знані його поліхромії, — можна сподіватися, що не всі вони, створені у Немирові, Настасеві, Угневі й інших храмах, — загинуть.

У пошуках призабутого чи недооціненого звертався до творчости давніх українських мистців і його досліди про Вавель, Люблін, про численні втрачені твори іконопису ставали відкриттям і дорогоказом. Як приклад, нині легко доступна його інформація про українські середньовічні фрески в Польщі у журналі „Нотатки з мистецтва" (Філядельфія). Тож у дискусіях про мистецьку вартість чи походження розпису храмів, ікон й іконостасів його гадка бувала рішальною й сьогодні відчувається відсутність його авторитетного слова.

У друкованих працях і частих ще неопублікованих доповідях закріплені його погляди на теорію і історію мистецтва. Це саме у його листуванні — його поради допомогли не одному з молодих мистців. Здібних і працьовитих щиро підтримував, бувши одночасно суворим в осуджуванні самовпевнених, що намагалися особливо у перші повоєнні роки, продістатися утугт дійсних працівників мистецтва. Вдячно згадував своїх вчителів з років навчання у Краківській Академії Мистецтв, тішився успіхами колишніх колег, вишукував матеріяли про діячів образотворчого мистецтва (не менше і про інших, хочби про діячів з доби „Собору Руських Учених" 1848 р.). Про декого з них розповів у книзі „Українські митці в автобіографіях", Лондон, 1958.

З жалем писав про втрати під час Другої світової війни, коли загинули такі монументальні пам'ятки, як каплиця Богословської Академії у Львові з творами неовізантійця Петра Холодного старшого, окремі збірки та мистецтвознавчі досліди, між ними монографія Кричевської про скляне виробництво: „Безцінної вартости річ і невідшкодувана втрата", — записав Горняткевич. Ширше згадав про інші „невідшкодувані втрати", між ними про зиму 1918 року, коли артилерія червоних спрямувала обстріл на дім проф. М. Грушевського і запальними стрільнами знищила увесь будинок. А там були мистецькі збірки Кричевського та власника дому Грушевського. Знищено тоді картини, старовинні килими, кераміку, глечики, посуд, „фрагменти скла, почавши з великокняжої доби, (...), безліч місцевого карбованого срібла, (...), безліч народного і церковного шиття, (...), цілі ризи з батуринської Мазепинської церкви (...)".

Зберігаючи згадки про загублені скарби, Покійний вишукував зарисовки і світлини, радо показував свої альбоми відвідувачам, подаючи при цьому подрібні пояснення, які не раз поширювались на правдиві, на академічному рівні, лекції. Завжди відчувалася певність у його твердженнях, а слово „наука" вимовляв, здавалося, з великої літери. Горняткевич-професор був покликаний на становище віцепрезидента Української Вільної Академії Наук і долею цієї інституції цікавився до самої смерти. Бож і писав: „навіть у таких невідрадних умовах мусимо безупинно вести нашу працю (...). Ми зобов'язані плекати тут вільну українську науку (...). Це є наказ хвилі, наказ суворої відповідальности (...). Якщо ми не виконаємо своєчасно цього обов'язку, постане прірва (...), яку згодом важко буде виповнити".

Прірву вирівнював. Його повна біобібліографія колись виявить скільки сотень студій, статтей, картин, доповідей залишив по собі Дам'ян Горняткевич. Про нього досі писали мало, найбільше з нагоди кількох виставок картин, писали, як про мистця. А це тільки один з виявів його активности. У інших площинах діяв учений, критик, книголюб (його велика фахова книгозбірня нині в Едмонтоні), мемуарист тощо. Проминював особистою культурністю і цінував це в оточенні („Дім архітектора Заґоскина відзначався високою культурною атмосферою", — одне з багатьох подібних завважень).

І працьовитість. На схилі життя перебував у мальовничому Керґонксоні. Дім на узгір'ї, стіни у картинах, полиці з книгами. Навколо квітник, виплеканий дружиною Дарією, за квітником дерева і кущі. Ледве окріпнувши після чергової операції, виходив з мольбертом завершувати розпочату згину сонця на розквітлому кущі. Споглядав на небо, — як освітлення, як кольори. Але несила, треба перервати і пані Дарія допомагає звестися зі стільця. А ввечорі лямпа над великим круглим столом, де ескізи, рисунки, світлини тих, що з ними планувалося на десятки і сотки років наперед.

„...Ми маємо провадити муравлину працю, збираючи все, що на еміграції можемо придбати (...). Так постануть цінні матеріяли, які майбутні (...) історики (...) використають для загальної збірної праці. (...). Доля ставить нас у різні непосторні ситуації"

Іван К-ий

Д-Р ГЕНРІ КІССІНДЖЕР, колишній голова Ради Крайової Безпеки і дорадник президента Ричарда Ніксона у веденні совєтсько-американської політики детанту, перестеріг президента Роналда Реґена, що він повинен зустрінутися з новим кремлівським лідером Міхаїлом Горбачовим, але тільки тоді, коли Москва дефінітивно викаже добру волю в справі поліпшеня відносин з Америкою.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Наяґарський Окружний Комітет УНС

повідомляє, що

в суботу, 30 березня 1985 р., о год. 2:30 по пол.
в залі св. Княгині Ольги
при Currie and Dieppe **вул., СТ. КАТЕРИНС, Онт., Канада**

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Наяґарської Округи

в яких повинні взяти участь: голови, секретарі, касири й інші урядовці та конвенційні делеґати наступних Відділів:

Бімсвілл ч. 403; Торольд ч. 412; Ст. Катеринс чч. 427, 454; Наяґара он де Лейк ч. 468; Велланд ч. 461; Ґримбзбі ч. 451; Гемильтон чч. 416, 458 і 462

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання протоколу минулорічних Зборів і прийняття його
4. Звіт членів Окружної Управи і Відділових секретарів
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії Управі
6. Вибір Окружної Управи на **1985** рік
7. Доповідь членів Екзекутиви УНС
8. Обговорення пляну праці в біжучому році
9. Внески й запити та закриття Зборів

В нарадах візьмуть участь:

Сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Уляна Дячук, головний касир УНС

Вельмишановних Урядовців Відділів та Делеґатів просимо відложити в цей день всі інші зайняття і прибути точно на Збори. Ріст і розбудова Українського Народного Союзу вимагає нашої зустрічі і спільної праці.

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

о. Михайло Блаженко, *почесний голова*
д-р Богдан Долішний, *голова*
Єфим Омельченко, *секретар*
Михайло Боровський, *касир.*

В БРЮССЕЛІ, БЕЛЬГІЯ, у неділю, 17-го березня ц.р., відбулися демонстрації протесту проти розташування американських кружляючих ракет і Першінг-2 з нуклеарними голівками у цій країні. Десятки тисяч демонстрантів вимагали відставки уряду. Бельгійський міністер оборони Фредді Вревен підтвердив у суботу, 16-го березня, що 16 американських кружляючих ракет вже розміщено на бельгійській летунській базі у Флоренне, 40 миль на південь від Брюсселя, тільки кілька годин після того, як уряд Бельгії після кількарічного зволікання дав свою згоду на це З'єдиним Стейтам Америки. Розміщення кружляючих ракет в Бельгії закінчило непевність щодо ролі Бельгії в НАТО. Плян НАТО з 1979 року передбачав розміщення 572 середнього засягу ракет та ракет типу Першінг 2 в Західній Европі у протидію совєтським ракетам СС 20 з прицілом на Европу. Решта, — 32 кружляючі ракети, — мають бути розміщені в Бельгії у кінці 1987 року.

Пассейк, Клифтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В суботу, 30 березня 1985 р., о год. 5-ій по пол.
в приміщенні Української Централі в Пассейку
при 240 Говп Авеню

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу

до участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

42, 64, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1985 рік
9. Доповідь головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У Зборах візьме участь
Степан Гавриш, головний організатор УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

о. прот. Мирон Пахолок, *почесний голова*
Петро Головачук, *почесний член Управи*
Іван Хомко, *голова*
Василь Марущак, *секретар*
Іван Блиха, *касир*

Йоган...

(Закінчення зі стор. 2)

дій, вибір упав на консерваторію в Ляйпціґу. У вересні того самого року Лисенко був уже в місті тісно зв'язаному з Бахівськими традиціями. Пишучи до своїх додому, він не раз згадував про концерти, що відбувалися в Ляйпціґу, в тому й у церкві св. Томи, в якій колись Бах виграваав на органах. Лисенко захоплювався особливо Пасією за св. Матеєм Баха, що її у згаданій церкві виконували солісти й хори з оркестрою. Знову ж у консерваторії довелося Лисенкові мати справу з Бахом від самого першого дня. Йому дали завдання вивчати цілий ряд фортепіянових прелюдій і фуґ цього композитора. У листах до своїх Лисенко нарікав і то подвійно: раз, що ці речі нелегкі для виконання і вимагають великого вкладу праці і зусиль. Подруге: як уже людина ці твори опанує, то не може з ними розлучитися, мовляв, граєш їх сто разів, а кортить грати сто перший. Згодом, в Україні, у своїй діяльності як піяніст-концертант Микола Лисенко неодноразово включав твори Баха у програми своїх виступів. А як досвідчений вчитель-педагог закликав вивчати і засвоювати твори Баха як одну з основних підстав музичної культури.

Для композитора і музикознавця Станислава Людкевича Й. С. Бах був завжди один з „великих". У своїй праці про Дмитра Бортнянського він писав: „Бо краса і сила творів Бортнянського, подібно, як Моцарта і Баха і всіх найбільших творців, є вічна і незалежна від часу..." („Дослідження, Статті, Рецензії", Київ, 1973, стор. 225).

Співробітник і побратим Людкевича Василь Барвінський проявив свою пошану для Баха іншим способом: назвав свого сина Іваном Себастіяном. Знову ж Лев Ревуцький збагатив фортепіянову літературу транскрипцією органної фантазії і фуґи ц-моль Баха, що й була надрукована 1953 року у збірному виданні фортепіянових творів Ревуцького. Нестор Нижанківський написав фуґу на тему виведену з прізвища композитора B-A-C-H. Її він присвятив своєму давньому вчителеві Адольфові Хибінському, викладів якого про Баха слухав замолоду.

Борис Кудрик згадав Баха у своїй праці „Українська народна пісня і всесвітня музика" (Львів 1927): „На початку XVIII століття, сучасно з Мазепою, Полуботком, полтавським розгромом виступає в Німеччині великий Йоган Себастіян Бах". Кудрик проводить порівняння деяких тем у творах композитора з мелодіями українських народних пісень. Цікаво, що й „Українська Радянська Енциклопедія", пишучи про Й. С. Баха, відмітила, що „У деяких його творах відчутні інтонації української пісенності".

Тристаліття з дня народження Йогана Себастіяна Баха музичні кола всього світу відзначають у цьому році дуже урочисто. Власне людям нашої доби, доби гармірливої, бурхливої і тривожної музика геніяльного композитора приносить щось більше, ніж само суто естетичне дознання. Вона дає їм почуття заспокоєння, рівноваги і віри у незнищимі вартості.

Баффало і околиця!

В неділю, 31 березня 1985 р., о год. 2:30 по пол.
в Українсько-Американському Горожанському Центрі, 205 Мілітари Ровд, Баффало, Н. Й.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС в БАФФАЛО, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії
7. Слово члена Головного Уряду, УЛЯНИ ДЯЧУК, головного касира УНС
8. Запити до члена Головного Уряду
9. Схвалення пляну праці на біжучий 1985 рік
10. Внески і запити
11. Закриття нарад

У зборах візьме участь
Уляна Дячук, головний касир УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Конотопський, *голова*
Осип Гаврилюк, *секретар* **Петро Гаравус**, *касир*

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам на академічний рік 1985-86

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визначних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1 Фінансової потреби;
2 Студійних досягнень (оцінок);
3 Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити

до 1-го КВІТНЯ 1985 р., на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N. J. 07302

УВАГА! ПОДАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИМАГАНИХ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.

Совєтська...

(Закінчення зі стор. 2)

двох совєтських вояків-дезертирів з афганістанської війни, які багато наговорили про звірства і злочини совєтської армії над афганістанським мирним населенням.

Несамовите продовжується. У лондонському „Мейл" видруковано повідомлення А. Синявського про те, що Бітов любився з Алілуєвою. І Бітов ніби намовив Алілуєву вернутися до СССР. Спаралізована жінка Бітова перебуває в СССР.

Очевидно це одна нездорова сенсація, на які так ласа західня преса. Але таємниця залишається і вона виявиться тоді, коли сенсація погасне. Совєтський режим нічого не робить навмання. Російська еміґрація виявляє занепокоєння успішною акцією совєтського уряду щодо поворотців. Алілуєву очевидно до табору примусової праці уряд не запроторить. Доля вояків буде трагічна.

У Зінов'єва, який посвятив життя виявленню „реального" комунізму, також постали думки з приводу повернення до СССР. Він прийшов до висновку, що йому повернутися не можна. Дивно, що над такою справою Зінов'єв, вчений — соціологія та логіка — взагалі може застановлятися.

Думки про повернення, або про саму можливість повернення до СССР викликає серед „третьої хвилі" еміґрації розчаровання Заходом. Розчаровання виникло тому, що реальний Захід не подібний на вимріяний в СССР. Розчаровання викликає нехіть, або й навіть злобу. Реальний Захід знищив ілюзію. Тому минуле в СССР видається не так вже й поганим.

Совєтські еміґранти — плід совєтського виховання і є відбиткою совєтської дійсности із всіми негативними рисами совєтської людини. Вони не терплять, коли з ними не погоджуються і тоді готові вжити силу. Вони, хоч непогано влаштовані, хочуть невідомо чомусь все більше. Для людей середнього, або старшого віку пристосовання трудне або й неможливе. Для величезної більшости повернення також неможливе. І Зінов'єв страшить: „Для нас, дітей страшної епохи, місця на Заході нема". Це твердження суб'єктивне. Він боїться чи передбачає, що його на Заході як вільного письменника, задушать вороги, себто свої ж брати-еміґранти. Досі не задушили і напевно не задушать.

Висновок розважань Зінов'єва — контроверсійний, але соціологічно може й правдивий. Совєтська людина може жити тільки в СССР. Опинившись на Заході, залишається совєтською і одночасно всмоктує в себе всі погані властивості капіталістичної. Йде до багатства, брутально розштовхуючи все, що стоїть на перешкоді.

Чи не в тому лежить ключ таємниці повернення до СССР Алілуєвої?

Соціологи і психологи кажуть, що 80 відсотків поведення людини ірраціональне. Нелогічність і глибокі емоції трусять людиною і часто нищать можливість жити.

Вступайте в члени УНС

• РІЗНЕ •

ПРОПУЩЕНО ОРГАНІЗАТОРІВ

У дописі, надрукованому в „Свободі", число 46, про відзначення в Рочестері 20-их роковин смерти сл. п. полковника Андрія Мельника, не згадано, що Український Золотий Хрест Відділ 18-ий в Рочестері, Н. Й. брав активну участь у влаштуванні імпрези, за що автор допису Х. Довгалюк вибачається.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1985 р.

Трентон, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва „Вільні Козаки" 116 Відд., о год. 5-ій по пол. в залі УНДому, Джеремія Аве. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії, уділення абсолюторії, вибір Управи і К. К. на 1985 р. Участь членів обов'язкова. — Управа.

СУБОТА, 30-го БЕРЕЗНЯ 1985 р.

Ютика, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 484 Відд., о год. 5-ій по пол. в церковній Авдиторії в кімн. Клюбу Української Бесіди при 6 Катедж пл., Ютика, Н. Й. Просимо членів прибути вчасно. — Управа Відділу.